

**Ympäristöterveys Pirtevan valvontasuunnitelma
vuosille 2025–2028**

HYVÄKSYNTÄ

Ympäristöterveyslautakunta 10.12.2024

Sisällys

1.	Toimintaympäristön nykytila ja muutokset	4
2.	Valtakunnalliset, yhteiset ympäristöterveyden teemat ja tavoitteet	5
2.1.	Yleisteemat	5
2.2.	Tavoitteet.....	7
3.	Pirtevan suunnitelmallista toimintaa ohjaavat muut asiat	9
4.	Resurssit.....	10
5.	Valvonta perustuu asiantuntevaan kohdekohtaiseen riskinarvioon	11
5.1.	Toimintakohtaiset käytännöt ja keskimääräiset valvontatiheydet	12
5.2.	Kohdekohtainen riskinarviointi.....	13
6.	Tarkastusten suunnittelu ja toteutus - tehdään samalla tavalla	15
6.1.	Tarkastuksen yleinen sisältö eri toimialoilla.....	16
7.	Viranomaisyhteistyö	17
8.	Varautuminen	18
9.	Asiakirjahallinta.....	18
10.	Laatujärjestelmä - tavoitteena valvonnan ja muun työn laadun parantaminen.....	19
11.	Viestintäsuunnitelma	20
12.	Näytteenottosuunnitelma (liite 5)	21
13.	Laboratoriot ja ulkopuoliset asiantuntijat, joihin valvonta tukeutuu	21
14.	Koulutussuunnitelma - osaamisen kartoitus ja varmistaminen	21
15.	Valvonnasta perittävät maksut	22
16.	Valvontahankkeet ja valvonnan toimialakohtaiset painopisteet.....	22
16.1.	Projektit	22
16.2.	Elintarviketurvallisuusvalvonnan painopisteet vuonna 2025	23
16.3.	Eläinlääkintähuollon painopisteet vuonna 2025	24
16.4.	Terveysturvallisuusvalvonnan painopisteet vuonna 2025	24
16.5.	Tupakka- ja lääkelain valvonnan painopisteet vuonna 2025–2028	26
17.	Toimintakohtaiset suunnitelmat, valvontakohteiden lukumäärät toimialueella kohdetyypeittäin	27
18.	Valvontasuunnitelman hyväksyminen	27
19.	Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi	27
20.	Keskeinen lainsäädäntö.....	27

Ympäristöterveys Pirtevan valvontasuunnitelma vuosille 2025–2028

Ympäristöterveys Pirteva tuottaa ympäristöterveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon lakisääteiset palvelut Hämeenkyrön, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Vesilahden ja Ylöjärven muodostamalla yhteistoiminta-alueella. Pirkkalan kunta toimii isäntäkuntana. Lakisääteisenä viranomaisena toimii Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunta, jonka puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja edustavat Pirkkalan kuntaa. Kaikista muista jäsenkunnista on lautakunnassa yksi edustaja.

Ympäristöterveyslautakunta on siirtänyt päätösvaltaansa alaisilleen viranhaltijoille (11.4.2023 § 15). Päätösvaltaa on siirretty tarkoituksenmukaisesti lainsäädännön sallimassa laajuudessa.

Ympäristöterveyden tavoitteena on edistää ja valvoa kuntalaisten elinympäristön, väestön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Valvonnallisilla ja muilla toimenpiteillä ehkäistään terveyshaittojen syntymistä ennalta ja poistetaan tai vähennetään jo todettuja haittoja. Ympäristöterveyden kokonaisuuteen sisältyvät elintarvikevalvonta, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, eläinlääkintä sekä terveydensuojelu-, tupakka-, lääke- ja säteilylain valvonta.

Ympäristöterveyden toiminnan suunnittelukausi eli valvontasuunnitelmakausi on yleisesti neljän vuoden mittainen. Valvontasuunnitelma päivitetään suunnitelmakauden aikana vuosittain.

Valtakunnallinen ympäristöterveyden toimintasuunnitelma ja sen tavoitteet ja painopisteet kuvataan seuraavissa asiakirjoissa

- Ympäristöterveydenhuollon yhteinen valtakunnallinen valvontaohjelma vuosille 2025–2028
- Elintarvikeketjun monivuotinen kansallinen valvontasuunnitelma 2025–2028
- Valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma 2025–2028
- Valtakunnallinen tupakkalain valvontaohjelma 2025–2028
- Eläinlääkintähuollon valtakunnallinen ohjelma (EHO) 2015–2025

Velvollisuus kunnallisen yksikön oman valvontasuunnitelman laatimiseen perustuu elintarvikelakiin (39 §), eläinlääkintähuoltolakiin (10 §), terveydensuojelulakiin (6 §) sekä tupakkalakiin (84 §).

Kunnallisen yksikön valvontasuunnitelman sisältö pohjautuu ensisijaisesti lainsäädäntöön, valtakunnallisen ohjaukseen ja toimialan muuhun ohjeistukseen. Suunnitelma laaditaan huomioiden alueellinen ja paikallinen toimintaympäristö. Tässä suunnitelmassa on mahdollisuuksien mukaan huomioitu myös alueen kuntien strategisia linjauksia ja tavoitteita. Suunnitelmassa kuvataan tarkemmin Pirtevan suunnitelmallista toimintaa, sitä ohjaavia asioita ja tekijöitä, alueellisia piirteitä ja yksikön omia tavoitteita, käytettävissä olevia voimavaroja sekä suunnitelman hyväksymisen ja seurannan aikataulua ja menettelyä.

Suunnitelman liitteisiin on kirjattu toimialoittain mm. valvontakohteiden lukumääriä kohdetyypeittäin.

1. Toimintaympäristön nykytila ja muutokset

Ympäristöterveyden kokonaisuuden tarkoituksenmukaista järjestämisvastuuta ja -tapaa on selvitetty viime vuosina valtakunnallisena selvitystyönä laajasti. Muutokset järjestämisvastuun tai yhteistoiminta-alueiden koon suhteen ovat mahdollisia lähitulevaisuudessa. Kuluvan hallituskauden aikana asiassa ei linjauksen mukaan olla kuitenkaan tekemässä päätöksiä.

Toimialan lainsäädäntöön liittyviä suurempia muutoksia suunnitelmakaudella ovat eläinlääkintähuoltolain ja terveydensuojelulain kokonaisuudistukset sekä tupakkalain muutos.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki on hyväksytty eduskunnassa (muutettuna) ja tulee voimaan vuoden 2026 alussa. Laissa määritellään kunnan velvoitteet eläinlääkäripalveluiden järjestämisessä. Ennen uuden lain voimaantuloa eli vuoden 2025 aikana tehdään kunnallisissa valvontayksiköissä toimintaan liittyvää kartoitustyötä, yksikön toiminnan mahdollisten muutostarpeen arviointia ja tarvittavien muutosten toteutuksen suunnittelua. Kunnallisen eläinlääkäripalvelun laajuus on määriteltävä toimielinpäätöksellä perustellusti lain mukaisten raajausten puitteissa. Tarvittava laajuus on selvitettävä ja määriteltävä pohjautuen muun muassa alueelliseen yksityisten eläinlääkäripalveluiden markkinakartoitukseen. Kokonaisuus on suunniteltava siten ja sellaiseksi, että kaikki eläinlääkintähuoltolaissa ja muussa toimialan lainsäädännössä kunnalle säädetyt tehtävät voidaan hoitaa tarkoituksenmukaisesti kaikissa tilanteissa. Lakimuutokseen valmistautumiseen liittyvän työn aikana selvitetään muutostarpeita tarkemmin, mutta vaikutus Pirtevan toimintaan ei todennäköisesti ole kovin suuri. Pirtevan eläinlääkäripalvelu ja siihen liittyvä toiminta ei todennäköisesti sisällöltään oleellisesti tai merkittävästi muutu nykyisestä lain voimaan tullessa.

Tupakkalain muutoksen myötä valvontaa kohdistetaan tulevaisuudessa lain ja myöhemmän ohjeistuksen mukaisesti myös sellaisiin nikotiinivalmisteisiin, jotka eivät tällä hetkellä sisällä tupakkalain mukaisiin myyntiluvallisiin tuotteisiin, sekä niiden myyntiin. Tupakka- ja nikotiinituotteiden markkinoinnin valvonta on myös ajankohtaisesti lisääntyvä toiminnan alue.

Terveydensuojelulain kokonaisuudistustyötä on aloitettu ja siihen pyritään osallistumaan aktiivisesti tarjottujen mahdollisuuksien mukaan. Uudistuksessa pohditaan kokonaisvaltaisesti terveydensuojelun kokonaisuutta ja siihen liittyvää valvontaa ja varautumista.

Toiminnan suunnittelussa ja erityisesti valmiuden ja varautumisen kokonaisuudessa ja päivittäisessä työssä on huomioitava muuttuva maailmantilanne ja ajankohtaiset muut riskitekijät, muutossuunnat ja trendit. Ajantasaisen tilannekuvan ja ymmärryksen ylläpitämisen merkitys on nykytilanteessa korostunut.

Valvontakaudella 2025–2028 uusia valvottavia asioita ovat

- ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen legionellabakteerin ja lyijyn riskinarviointi ja riskien hallinta
- talousveden vedentuotantoketjun riskienhallintasuunnitelmat
- tupakkalain piiriin myöhemmin tulevat savuttomat nikotiinituotteet ja niiden myynti

2. Valtakunnalliset, yhteiset ympäristöterveyden teemat ja tavoitteet

2.1. Yleisteemat

Valvontasuunnitelmakauden valtakunnallisina yleisteemoina ovat

1. vaikuttava valvonta ja
2. ydintehtävät

Ympäristöterveyden ydintehtävänä on ympäristöperäisten terveysriskien vähentäminen, poistaminen ja ehkäiseminen. Ydintehtävää toteutetaan ennaltaehkäisevällä valvonnalla, epäilyyn perustuvalla valvonnalla, ohjauksen ja neuvonnan sekä viestinnän avulla ja huolehtimalla toimialueen peruseläinlääkäripalveluista. Eläinten terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeä kokonaisuus, joka edistää kansanterveyttä ja vähentää terveysriskejä mm. yhteisten taudinaiheuttajien hallinnan ja seurannan sekä elintarviketurvallisuuden edistämisen kautta.

Ympäristöterveydenhuollon vastuulle kuuluu ensisijaisesti terveydensuojelulain, elintarvikelain, tupakkalain, eläinten hyvinvoinnista annetun lain, eläintautilain ja eläinlääkintähuoltolain mukaisia tehtäviä. Ympäristöterveyden ydintehtäviä voidaan tarkastella myös näiden lakien tarkoituksen ja tavoitteiden kautta.

Terveydensuojelulain (763/1994) 1 §:n mukaan:

Lain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (terveydensuojelu).

Tässä laissa tarkoitetaan terveyshaitalla ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä.

Elintarvikelain (297/2021) tarkoitus on lain 1 §:n mukaan:

- 1) suojella kuluttajan terveyttä ja taloudellisia etuja varmistamalla elintarvikkeiden ja elintarvikkekontaktimateriaalien turvallisuus, elintarvikkeiden hyvä terveydellinen ja muu elintarvikesäännösten mukainen laatu ja elintarvikkeista ja elintarvikkekontaktimateriaaleista annettavien tietojen riittävyys ja oikeellisuus;
- 2) edistää lain soveltamisalan osalta elintarvikealan ja kontaktimateriaalialan toimijoiden toimintaedellytyksiä.

Tupakkalain (549/2016) tavoite määritellään lain 1 §:ssä seuraavasti:

Tämän lain tavoitteena on ihmisille myrkyllisiä aineita sisältävien ja riippuvuutta aiheuttavien tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinipitoisten tuotteiden käytön loppuminen.

Edellä tarkoitettun tavoitteen saavuttamiseksi tässä laissa säädetään toimenpiteistä, joilla ehkäistään tupakkatuotteiden käytön aloittamista ja nikotiiniriippuvuuden syntymistä sekä edistetään tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden käytön lopettamista ja suojellaan väestöä altistumiselta niiden savulle.

Eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 1 §:n mukaan:

Tämän lain tarkoituksena on varmistaa kuntien järjestämien eläinlääkäripalveluiden saataavuus ja laatu sekä muiden eläinlääkäripalveluiden valvonta. Lisäksi lain tarkoituksena on varmistaa elintarvikkeiden turvallisuuden sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta.

Lain eläinten hyvinvoinnista (693/2023) 1 §:n mukaan:

Tämän lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Lain tarkoituksena on myös lisätä eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua.

Eläintautilailla (76/2021) toimeenpannaan useita eläinten terveyteen ja eläintautien valvontaan liittyviä Euroopan unionin säädöksiä. Laissa säädetään eläintautien vastustamiseen ja eläinten terveyden valvomiseen liittyvistä toimenpiteistä myös kansallisesti. Toimenpiteillä suojellaan eläinten ja ihmisten terveyttä.

Valvonnan vaikuttavuus

Valvonnan vaikuttavuuteen vaikuttavat sen kohdentaminen, tiheys, epäkohtien ja riskien tunnistaminen ja havaitseminen, valvontamenettelyiden tehokas käyttäminen epäkohtien poistamiseksi ja haittojen rajaamiseksi, epäkohtien korjaantumisen varmistaminen, ajantasainen tilannekuva ja -seuranta, nopea ja tarkoituksenmukainen reagointi sekä asiantunteva ja oikein kohdistettu neuvonta ja ohjaus erityisesti toiminnan riskien kannalta keskeisissä asioissa ja kohteissa. Vaikuttavuutta kehitetään ja seurataan yksikössä asettamalla ja seuraamalla erilaisia määrällisiä ja laadullisia tavoitteita sekä yksikön suunnitelmallisen laatu-työn avulla. Valvontatietojärjestelmästä ja laatu-työn järjestelmästä saatavan raportointitiedon avulla seurataan valvonnan tuloksia, havaittujen epäkohtien korjaantumista ja valvonnan prosessien loppuun saattamista. Valvonnan vaikuttavuutta kuvaavat osaltaan myös alueelliset tunnusluvut esimerkiksi eläin-, ruoka- ja vesivälitteisten taudinaiheuttajien esiintymisestä ihmisissä.

2.2. Tavoitteet

Teemohin liittyen toiminnalle on annettu kolme tavoitekokonaisuutta, jotka ovat

1. tietoperusteisuus
2. osaaminen
3. varautuminen.

Yhteisistä tavoitteista tietoperusteisuutta toteutetaan käyttämällä saatavilla olevaa tutkimustietoa, valtakunnallista ja alueellista tietoa pohjana arvioitaessa riskejä ja suunniteltaessa valvonnan ja valvontaresurssien kohdentamista. Valtakunnalliseen valvontatietojärjestelmä Vatiin on sen käyttöönoton jälkeen kerääntynyt jo melko runsaasti valvontatuloksia ja

tietoa, jota voidaan järjestelmästä saatavien raporttien avulla hyödyntää riskinarviossa. Maantieteellistä ja alueellista perustietoa riskinarvioiden tueksi on saatavilla myös useista lähteistä. Tärkeää pohjatietoa terveysriskeistä tuottaa jatkuvasti useat tahot. Esimerkiksi Euroopan elintarviketurvallisuusvirasto EFSA tuottaa ja kokoaa tutkimustietoa ja laatii riskinarvioita erilaisista terveysturvallisuuteen liittyvistä, ajankohtaisista ilmiöistä, aineista ja taudinaiheuttajista.

Toinen valtakunnallinen tavoite on osaaminen. Ydintehtävien tehokas ja laadukas suorittaminen edellyttää monenlaista osaamista. Toimialan lainsäädännön jatkuva täydentyminen sekä uudistaminen edellyttää osaamisen säännöllistä päivittämistä ja ylläpitämistä substanssilainsäädännön osalta. Eläinlääkintähuoltolain uudistus on jo osin toteutunut, uusi laki astuu voimaan vuonna 2026. Terveysturvallisuuden kokonaisuudistustyö on parhaillaan meneillään. Uudistustyöhön osallistuminen ja ajankohtaistiedon seuraaminen ja koulutuksiin osallistuminen on tärkeää.

Ympäristöterveys on viranomaisyksikkö, jossa substanssilainsäädännön ohella on hallittava hyvin myös valvonnan ja hyvän hallinnon menettelyitä, julkisuutta, oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia säännöksiä. Viranomaistyössä on erittäin tärkeää kehittää ja ylläpitää myös asiakaspalveluun ja työturvallisuuteen liittyviä osaamisalueita. Työn sujuvuuden kannalta riittävä tietotekninen osaaminen ja erilaisten tietojärjestelmien käytön hallinta on tärkeää. Tietosuojaja- ja tietoturva-asioihin liittyvä perusosaaminen on tärkeää, koska viranomaistyössä käsitellään paljon myös salassa pidettävää tietoa. Työssä on hallittava myös tiedon hakemisen ja luotettavuuden arvioinnin (lähdekriittisyys) perustaidot.

Näiden ohella on ylläpidettävä ja hankittava riittävästi erilaisten valvontakohteiden toimintaan, yleisiin toimintaedellytyksiin, toimintaan liittyviin käytäntöihin ja laitteisiin, ajankohtaisiin trendeihin ja uusiin innovaatioihin liittyvää tietoa. Perusymmärrys kohteiden toiminnasta tukee ja edistää valvonnan tavoitteiden saavuttamista. Tutkimustieto lisääntyy jatkuvasti myös eläinlääketieteen alalla sekä eläinten yleiseen hyvinvointiin, käyttäytymiseen ja tarpeisiin liittyen.

Osaamista hankitaan ja ylläpidetään koko yksikön osaamiskartoituksen, suunnitelmallisen koulutuksen, perehdytyksen, erilaisiin ajankohtaistapahtumiin osallistumisen, verkostoitumisen ja aktiivisen tiedonhaun avulla. Eläinlääkäreillä on eläinlääkärin ammatinharjoittamista koskevassa laissa myös erikseen määrätty velvollisuus täydennyskouluttautumiseen.

Kolmas valtakunnallinen tavoite on varautuminen. Ydintehtävien tehokas ja vaikuttava hoitaminen edellyttää monenlaista varautumista erilaisiin häiriötilanteisiin. Varautumiseen liittyvän osaamisen tulee olla ajantasaista ja se sisältyykin Pirtevan osaamisen kehittämisen suunnitelmaan. Pirtevan oma häiriötilannesuunnitelma pidetään ajan tasalla ja sitä kehitetään jatkuvasti erityisesti uudempien ja ennakoitavissa olevien häiriöiden osalta. Osallistuminen valmiusharjoituksiin sekä yksikön omat harjoitukset tukevat osaamisen ylläpitoa. Suunnitelma ja siihen liittyvät toimintaohjeet on oltava henkilöstön tiedossa ja niiden on oltava helposti löydettävissä. Varautumiseen liittyy myös tiedottaminen. Yksikössä toteutetaan suunnitelmallista tiedottamista, mikä tukee tiedotusta myös häiriötilanteissa. Häiriötilannesuunnitelma sisältää myös selkeät häiriötilannetiedottamista koskevat ohjeet.

3. Pirtevan suunnitelmallista toimintaa ohjaavat muut asiat

Pirtevan talouden sitovat valtuustokauden tavoitteet ja toiminnan tunnuslukutavoitteet kirjataan vuosittain talousarvioon. Tavoitteet sisältävät myös laadullisia tunnuslukuja, kuten erilaisia käsittelyaikatavoitteita ja määrätavoitteita.

Pirtevan toiminnassa pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan myös yhteistyöalueen jäsenkuntien strategisia tavoitteita. Jokaisen kunnan strategiaan pohjautuen on valittu valvontasuunnitelmakaudelle muutama strateginen tavoite tai teema, jonka perusteella tehdään pieniä toiminnan kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä. Strategioista on pyritty nostamaan esille teemoja ja tavoitteita, jotka tukevat suunnitelmakauden valtakunnallisiakin teemoja ja tavoitteita. Kuntien strategiat uudistuvat osin valvontasuunnitelmakauden aikana. Mahdollisia muutoksia huomioidaan valvontasuunnitelman vuosittaisten päivitysten yhteydessä.

Talousvastuun tiedostaminen (Hämeenkyrö)

Tarkastustiheyden kohdekohtaisen riskiluokituksen kautta yritystoimijoiden on mahdollista jossain määrin vähentää valvonnasta aiheutuvia kustannuksia säädöksiä noudattamalla. Toisaalta pyrimme jatkossa riskinarvion perusteella kohdistamaan valvontaa nykyistä enemmän sellaisiin kohteisiin, joiden valvonnan vaikuttavuus on suurempi ja verovarja voidaan siten kohdentaa entistä tarkoituksenmukaisemmin. Lisäämme tietoaamme ja osaamis-tamme harmaan talouden ja petoksellisen toiminnan tunnistamisessa ja siihen liittyvässä viranomaisyhteistyössä. Oman työn prosesseja päivittämällä pyrimme työn tehostamiseen ja tarkastustoiminnan osuuden lisäämiseen ajankäytöllisesti.

Asenne ja aktiivisuus (Lempäälä)

Opastamme ja neuvomme matalalla kynnyksellä. Näymme valvontakohteissamme ja verkostoissamme. Suunnittelemme yksikössämme yhdessä palvelulupauksen, johon sitoudumme vuonna 2026. Pohdimme aktiivisesti oman työskentelymme tapoja ja pyrimme sauttamaan tarkastustavoitteita entistä paremmin.

Turvallisuus, turvallinen elinympäristö (Nokia ja Ylöjärvi)

Kehitämme ja harjoittemme varautumista ja panostamme varautumissuunnitteluun. Suunnittelemme ja toteutamme varautumiseen liittyvän projektin yksikössä. Pyrimme reagoimaan epäkohtailmoituksiin aikatavoitteidemme mukaisesti ja seuraamme valvontaprosessien loppuun saattamista.

Viestintä ja verkostot, yhteisöllisyys, aktiivinen yhteistyö (Vesilahti, Pirkkala, Ylöjärvi)

Laadimme ja julkaisemme ajankohtaista tietoa ja tiedotteita. Kehitämme suunnitelmallista viestintäämme. Työskentelemme aktiivisessa yhteistyössä eri viranomaisten ja jäsenkuntiemme kanssa.

4. Resurssit

Pirtevässä elintarvikevalvonnan, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan ja terveydensuojelun sekä tupakka-, lääke- ja säteilylain mukaisia valvontatehtäviä hoitaa yhteensä 15 viranhaltijaa eli 12 terveystarkastajaa, kaksi valvontaeläinlääkärinä ja hygieenikkoeläinlääkärinä. Eläinlääkäripalveluja hoitaa viisi viranhaltijaa eli kunnaneläinlääkärinä. Eläinlääkäripalveluiden hoitaminen edellyttää myös riittäviä sijaisresursseja. Pirtevässä on myös palvelusihteeri, joka vastaa mm. asiakaspalvelusta. Toimintaa johtaa ympäristöterveyspäällikkö.

Pirtevan valvontaa tekevä henkilökunta on sijoittunut Pirkkalan toimipisteeseen, jossa on myös eläinlääkärin vastaanotto. Muut Pirtevan eläinlääkärivastaanotot sijaitsevat Hämeenkyrössä ja Vesilahdessa. Toimitiloihin liittyviä sopimusasioita ja kunnossapitoa hallinnoi pääasiallisesti Pirkkalan kunnan tilapalvelu. Toimitilojen siivouspalvelut on järjestetty keskitysti Pirkkalan ruoka- ja puhtauspalveluiden toimesta (pois lukien Hämeenkyrön ja Vesilahden toimipisteet).

Valvonnan henkilökunta valvoo työnjaon perusteella koko toiminta-aluetta. Kunnan praktikkoeläinlääkärit hoitavat yhteistoiminta-alueen kotieläimet: tuotantoeläimet ja hevoset pääosin niiden pitopaikoissa ja pienikokoiset kotieläimet eläinlääkärin vastaanotoilla.

Pirtevan toiminta on jaettu kolmeen laaturyhmään. Kussakin laaturyhmässä toimii tiiminveittäjänä yksi ryhmän jäsenistä. Pirtevasa elintarvikevalvonnan laaturyhmässä työskentelee seitsemän viranhaltijaa ja terveydensuojelun laaturyhmässä kuusi. Eläinlääkintähuollon laaturyhmään kuuluvat kaikki kahdeksan kunnaneläinlääkäriä. Kunnaneläinlääkäreistä yksi toimii myös vastaavana eläinlääkärinä.

Kaikki Pirtevan viranhaltijat ovat toimivaltaisia ympäristöterveysvalvonnan toimialalla, lukuun ottamatta vain kunnaneläinlääkärille säädettyjä tehtäviä. Tehtäviä ja niihin liittyvää osaamista on kuitenkin jaettu ja keskitetty tarkoituksenmukaisesti. Häiriötilanteiden hoitamiseen osallistuu aina tarvittava määrä viranhaltijoita.

Pirtevasa on käytössä riittävä määrä työssä tarvittavia laitteita, välineitä ja suojarusteita. Pirtevan laitteet ja välineet on luetteloitu ja luetteloa päivitetään jatkuvasti tarpeen mukaan. Luettelo on arkistoitu TWebiin ja sitä pidetään ajan tasalla. Tarvittavat tietotekniikkapalvelut ja laitteet sekä niihin liittyvät palvelut on järjestetty seudullisesti ja osin kunnan toimesta.

Resurssit ovat tällä hetkellä riittävät alueen valvontakohteiden määrään ja laatuun sekä alueen muihin ominaispiirteisiin nähden. Työaika varataan suunnitelmallisten työn ja tarkastusten lisäksi ennakoimattomiin tehtäviin, kuten lausuntojen antamiseen, hakemusten käsittelyyn, neuvontaan ja terveyshaittaselvityksiin. Terveyshaittaselvityksiä ovat esimerkiksi asunnontarkastukset, elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvittäminen sekä asiakasvalitukseen pohjautuvat selvitykset.

5. Valvonta perustuu asiantuntevaan kohdekohtaiseen riskinarvioon

Keskusvirastot Ruokavirasto ja Valvira ohjaavat toimintaa valtakunnallisten valvontaohjelmien avulla. Ohjelmissa on annettu suosituksia saman tyyppisten ja samankokoisten kohteiden keskimääräisestä valvontatarpeesta. Valtakunnallisen ohjauksen mukaisesti valvontatiheyden tulee perustua myös alueelliseen ja kohdekohtaiseen riskinarviointiin.

Elintarvikehuoneistojen toiminnan mukaiset riskiluokitukset ja niiden keskimääräiset tarkastustiheydet liitteenä olevassa suunnitelmassa perustuvat valtakunnallisen suunnitelman ohella Ruokaviraston antamaan ohjeeseen 10503/2 elintarvikehuoneistojen riskiluokituksista ja valvontatarpeen määrittämisestä.

Myös terveydensuojelun ja tupakka- ja nikotiinituotteiden valvonnan liitteinä oleviin suunnitelmiin sisällytetyt valvontatiheydet perustuvat keskusvirastojen ohjeistukseen ja suositukseen keskimääräisestä tarkastustiheydestä

Kohdekohtaiseen riskinarvioon ja valvontatiheyteen vaikuttaa kohteen toiminnan luonne, laajuus, altistuvien määrä, vaaran vakavuus ja todennäköisyys sekä kohteen valvontahistoria. Pirteva arvioi myös kohdekohtaista tarkastustarvetta. Valvontaa voidaan vähentää keskimääräisestä, mikäli toimijan on todettu hoitavan velvoitteensa asiantuntevasti ja asianmukaisesti. Valvontaa voidaan toisaalta lisätä ja tehostaa silloin, kun toiminnassa havaitaan toistuvasti puutteita. Kummassakin tapauksessa viranomaisen on perusteltava valvontatiheyden muutos.

5.1. Toimintakohtaiset käytännöt ja keskimääräiset valvontatiheydet

Rekisteröityjen elintarvikehuoneistojen vuotuinen tarkastustiheys on 0 - 4, jolloin 3 vuoden valvontajaksolla tarkastuksien määrä on kohteen riskiluokituksesta riippuen 0 - 12 tarkastusta. Kohteisiin, jossa tarkastustiheys on 0, tehdään kohteen toiminnan alussa kuitenkin ensimmäinen eli ns. aloitustarkastus (esim. pubit, ruoka-apupaikat). Tämän jälkeen tarkastuksia tehdään näihin kohteisiin pääasiassa vain esim. valitusten tai mahdollisten ruokamyrkytyspäilysten johdosta. Eläinperäisiä elintarvikkeita tuottavan laitoksen vuotuinen tarkastustiheys on 1 – 12 tarkastusta vuodessa, jolloin 3 vuoden valvontajaksolla tarkastuksien määrä on kohteen riskiluokituksesta riippuen 3 - 36 tarkastusta.

Valvonnan kustannukset toimijalle kasvavat riskiluokan mukaan, kun suunnitelmallisten tarkastusten tiheys nousee ja tarkastuksen aika pitenee.

Vain osan vuotta toimivat elintarvikehuoneistot: enintään 6 kk yhtäjaksoisesti toimivien huoneistojen suunnitelmallisten tarkastusten tiheyttä voidaan laskea, kuitenkin niin, että kaikki suunnitelmallisen valvonnan piirissä olevat kohteet tarkastetaan vähintään kerran kolmessa vuodessa.

5.2. Kohdekohtainen riskinarviointi

Elintarvikevalvonta

Elintarvikehuoneiston valvontahistoria huomioidaan riskinarvioinnissa ja tarkastustiheyksien arvioinnissa.

Kun kohteen suunniteltu tarkastustiheys on kaksi tarkastusta vuodessa tai enemmän ja kuuden edellisen Oiva-tarkastuksen arviointitulos on oivallinen (A), suunnitelmallista tarkastustiheyttä voidaan laskea 50 %:lla keskimääräisestä.

Elintarvikehuoneiston valvonta lisääntyy aina tilanteissa, joissa epäkohtien korjaamista valvotaan uusintatarkastuksin.

Ympäristöterveys Pirtevässä on lisäksi määritelty, että elintarvikehuoneiston suunnitelmallisen valvonnan tarkastustiheyttä voidaan nostaa keskimääräisestä tiheydestä korkeintaan 50 %:lla seuraavissa tilanteissa

- kun kahden peräkkäisen suunnitelmallisen Oiva-tarkastuksen tai suunnitelmallisen ja uusintatarkastuksen tulos on C (korjattavaa)
- kun tarkastuksen tulos on 18 kk:n sisällä kahdesti C (korjattavaa)
- kun havaittu epäkohta on ollut erityisen vakava ja merkittävä ja yhdenkin tarkastuksen tulos on D (huono).

Tarkastustiehys palautetaan keskimääräisen tiheyden mukaiseksi, kun toimijan on voitu todentaa noudattavan säännöksiä ja valvontaviranomaisen ohjeita ja toimijalla on toimintaansa nähden riittävä ja toimiva omavalvontajärjestelmä, jolla toiminnan riskit pysyvät hallinnassa. Edellytyksenä on vähintään kaksi peräkkäistä tarkastusta, joiden tuloksena on A (oivallinen) tai B (hyvä).

Terveydensuojeluvalvonta

Ympäristöterveys Pirtevan toimialueen ominaispiirteenä on runsas ostovesilaitosten määrä. Ostovesilaitoksella tarkoitetaan vesilaitosta, jolla ei ole omaa vedentuotantoa. Tällaisia vesilaitoksia on alueella yli 100 kpl. Paikallisen riskinarvioinnin perusteella valvontaresurssia on kohdennettu pääasiassa niihin vesilaitoksiin, joilla on omaa vedentuotantoa. Näille vesilaitoksille tehdään tarkastus vuosittain, niiden pohjavesilaitoksille sekä vesitorneihin joka toinen vuosi.

Isojen ostovesilaitosten (asetuksen 1352/2015 mukainen toiminta) tarkastusväliä on paikallisen riskinarvioinnin perusteella harvennettu Valviran ohjeen mukaisesta 0,3:stä 0,3:een. Pienten ostovesilaitosten (asetuksen 401/2001 mukainen) tarkastusväliä on harvennettu Valviran ohjeen mukaisesta 0,3:stä 0,2:een. Niiden vesilaitosten, joilla on omaa vedentuo-
tanta, noudatetaan aina vähintään ohjeen mukaista tarkastustiheys-suositusta.

Lasten ja nuorten kokoontumistilojen osalta Ympäristöterveys Pirteva on paikalliseen riskinarviointiin ja kohdetoimintatyyppin kohteiden valvontahistoriaan perustuen määrittänyt tarkastustiheyden seuraavasti

Tarkastustiheys 0

- tarkastus vain terveyshaittaepäilyjen perusteella. Kerhotoimintaa vain 1-2 päivää viikossa. Uusista kohteista otetaan ilmoitus, koska toiminta voi alkuperäisestä muuttua.

Tarkastustiheys 0,2

- tarkastus viiden vuoden välein. Kerhotoimintaa max. 2,5 päivää viikossa tai 5 aamu-päivää viikossa.

Tarkastustiheys 0,25

- tarkastus neljän vuoden välein. Kerhotoimintaa/kokoontumista 3-7 päivää viikossa.

Kauneushoitoloiden osalta Ympäristöterveys Pirtevässä on riskinarvioinnin ja kohteiden valvontahistoriaan perustuen muutettu kysistudioiden tarkastustiheydeksi 0 = tarkastetaan tarvittaessa. Kohteet ovat kuitenkin ilmoitusvelvollisia ja niihin tehdään 1. tarkastus.

Tupakkalain mukaisten kohteiden suunnitelmallisia tarkastuksia tehdään säännöllisesti ja riskinarviointiin perustuen. Riskinarvioinnin kannalta tarkastustiheyttä nostavia asioita ovat esimerkiksi valvontahistoriasta ilmenevät toistuvat rikkomukset tai muulla tavoin ilmenevä kielteinen tai piittaamaton suhtautuminen tupakkalain säännöksiin, omavalvontaan liittyvät puutteet, myyntipaikan läheisyys suhteessa oppilaitoksiin tai muihin alle 18-vuotiaiden suosiimiin paikkoihin, tupakansavulle altistuvien ihmisten suuri määrä, erityisryhmät (lapset, nuoret, vammaiset, sairaat).

6. Tarkastusten suunnittelu ja toteutus - tehdään samalla tavalla

Ympäristöterveysvalvonnassa käytetään monipuolisesti valvontamenettelyitä, joista yleisin ja näkyvin on tarkastus.

Pirtevan laatujärjestelmässä kuvataan toimialoittain prosesseina asian vireille tulo, asian selvittäminen, valvontatoimet, kirjaaminen ja jatkotoimenpiteet. Tarkastuksella selvitetään valvottavan kohteen tai toiminnan vaatimuksenmukaisuutta.

Tarkastukseen valmistaudutaan huolellisesti selvittämällä mahdollisuuksien mukaan tarvittavat pohjatiedot toiminnasta ja valvontakohteesta sekä kohteen aiempi valvontahistoria. Hyvä valmistautuminen edistää tarkastuksen tehokasta suorittamista, keskittymistä oikeisiin asioihin, tarkastuksen sopivaa syvyyttä ja laajuutta. Valmistautuminen vaikuttaa myös tarkastuksen kohteena olevan toimijan mielikuvaan valvojan asiantuntijuudesta ja perehtyneisyydestä sekä säästää myös toimijan tarkastukseen käyttämää aikaa.

6.1. Tarkastuksen yleinen sisältö eri toimialoilla

Tarkastuksen yleinen sisältö	
Elintarvikevalvonta	<p>Tarkastuksella selvitetään, ovatko elintarvikealan toimijan tilat ja toiminta lainsäädännön mukaisia. Suunnitelmalliset tarkastukset tehdään pääsääntöisesti ennalta ilmoittamatta.</p> <p>Tarkastus voi kattaa koko toiminnan tai kohdistua johonkin tiettyyn toiminnan osaan. Kehotusten ja määräysten noudattamista valvotaan uusintatarkastuksin. Suunnitelmalliset tarkastukset ja niiden uusintatarkastukset ovat Oiva-tarkastuksia.</p>
Terveysturvallisuusvalvonta	<p>Tarkastuksella selvitetään, onko toimijan toiminta lainsäädännön mukaista. Lisäksi arvioidaan, esiintyykö tarkastuskohteissa terveyshaittaa tai sellaisia tekijöitä tai olosuhteita, jotka voivat aiheuttaa terveyshaitan. Tarkastuksiin kuuluu aistinvarainen tarkastelu ja arviointi sekä mittauksia ja näytteenottoa.</p>
Tupakkalain valvonta	<p>Tarkastuksella selvitetään, onko toimijan toiminta lainsäädännön mukaista. Lisäksi tarkastuksilla valvotaan tupakkatuotteiden ja nikotiinien vähittäismyyntiä.</p>
Lääkelain valvonta	<p>Lääkelain mukaisten tarkastusten tavoite on tarkastaa kohteen toiminnan vaatimustenmukaisuus. Lisäksi tarkastuksilla valvotaan nikotiinikorvaustuotteiden vähittäismyyntiä.</p>
Eläinsuojeluvalvonta	<p>Tarkastuksella selvitetään, ovatko eläinten hoito, kohtelu, pitopaikka ja sen olosuhteet sekä muut eläinten hyvinvointiin vaikuttavat seikat lainsäädännön mukaisia.</p> <p>Tarkastukset ovat pääosin epäilyyn perustuvia, epäily lainsäädännön rikkomisesta perustuu useimmiten eläinsuojeluilmoitukseen. Ammattimaisen seura- ja harrastuseläintenpidon ilmoitusvelvollisten kohteiden, eläinten kaupallisen tuonnin sekä luvanvaraisten eläintenpidon kohteiden tarkastuksia tehdään suunnitelmallisesti. Määräysten noudattamista valvotaan uusintatarkastuksin.</p>
Eläintautivalvonta	<p>Eläintautivalvonnan tarkastukset sisältävät, eläintautien johdosta annettujen siirto rajoitusten valvontaa (esim. mehiläisten esikoteloimäätä, salmonella), sivutuotteiden valvontaa (raatohävitykset, sivutuotealan laitokset ja muut toimijat) ja kansallisen salmonellavalvontaohjelman tai muiden eläintautivalvontaohjelmien mukaista valvontaa sekä viranomaisnäytteenottoa.</p>

7. Viranomaisyhteistyö

Monissa valvontatilanteissa tarvitaan useamman viranomaisen yhteistyötä, sitä edistää jatkuva vuoropuhelu eri viranomaisten kesken. Keskeisiä yhteistoimintaviranomaisia ovat sosiaali- ja terveydenhuolto (Pirha), aluehallintovirasto, pelastuslaitos, ELY-keskus, työsuojelu, poliisi, verohallinto sekä kuntien muut viranomaiset.

Yhteistyötä tehdään mm. tarkastusten, eläintautien torjunnan, epidemiaselvitysten, varautumisen ja virka-apupyynnöiden yhteydessä sekä käsiteltäessä toimijoiden lupia ja ilmoituksia.

Yhteistyötä edistetään valvontasuunnitelmakaudella mm. järjestämällä tapaamisia jäsenkuntien terveydenhuollolle, sosiaalityöntekijöille, rakennusvalvontaviranomaisille, kaavoittajille, tilapalvelulle ja ympäristönsuojeluviranomaisille. Myös epidemia- ja sisäilmatyöryhmät kokoontuvat säännöllisesti. Niiden tehtävänä on mm. elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvittäminen ja terveysvaara-arvioinnit. Yhteistyö poliisin, syyttäjien ja pelastustoimen kanssa jatkuu yhteisillä neuvottelupäivillä, tapaamisilla ja yhteisillä tarkastuksilla. Pirkanmaan poliisilaitoksen kanssa on sovittu yhteistyötavoista virka-avun ja rikostutkinnan sujuvuuden ja tiedonkulun varmistamiseksi. Yhteistä terveyttä edistetään yhdessä terveydenhuollon kanssa, erityisesti eläinten ja ihmisten yhteisten taudinaiheuttajien ja mikrobiolääkeresistenssin torjumiseksi. Yhteistyötä tehdään myös verohallinnon kanssa harmaan talouden, talousrikollisuuden ja laittoman kaupan ehkäisyyn ja torjuntaan liittyen. Tavoitteena on, että viranomaiset avustavat toisiaan joustavasti toimivaltansa rajoissa hallintotehtävän hoitamisessa.

Ympäristöterveyslautakunta on hyväksynyt Pirtevan, Sastamalan ja Tampereen valvontayksiköiden välisen yhteistoimintasopimuksen 24.4.2018 § 31. Sopimuksen puitteissa yksiköiden viranhaltijat voivat tehdä tarkastuksia ja päätöksiä myös toisella toimialueella toimialueen viranhaltijan pyynnöstä tai siitä yksiköiden välillä sovittaessa.

Pirtevan edustajat osallistuvat aktiivisesti erilaisiin sidosryhmätapaamisiin ja valvontaverkostojen tapaamisiin, kuten vesihuollon viranomaispalaverit (Pirkanmaan ELY-keskuksen alue), Välitä viljelijästä-verkosto ja Sisäilmapajat.

8. Varautuminen

Normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa muodostuu aina tehtäviä ympäristöterveydelle, sosiaalihuollolle ja terveydenhuollolle. Ympäristöterveyden kriittisiä toimintoja ovat turvallisen talousveden, elintarvikkeiden ja elinympäristön turvaamiseen tähtäävät toimet, kiireelliset eläinlääkäripalvelut, eläintautien torjunta ja eläinsuojelu.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja ympäristöterveyden toiminta tukee merkittävästi väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä yhteiskunnan kriisinsietokyvyn vahvistamista. Ympäristöterveydellä on paljon yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa mm. elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvittämisessä sekä zoonooseihin liittyen.

Ympäristöterveyden on tehtävä varautumisessa ja riskienhallinnassa yhteistyötä muidenkin viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Valvontasuunnitelmakaudella ympäristöterveys osallistuu järjestettäviin valmiusharjoituksiin.

Pirtevan erityis- ja häiriötilannesuunnitelma päivitetään myös tämän valvontasuunnitelmakauden aikana. Häiriötilannesuunnitelma sisältää yleisen osan, varautumisen erilaisiin häiriötilanteisiin kuten elintarvike- ja vesivälitteisiin epidemioiden, säteilyvaaratilanteisiin, kemikaalionnettomuuksiin ja helposti leviävien eläintautien varalle.

9. Asiakirjahallinta

Pirkkalan kunnassa on käytössä Tweb asianhallintajärjestelmä. Kunnan kirjaamo toimii myös ympäristöterveyden asiahallinnan tukena. Lisäksi käytössä on ympäristöterveyden tiedonhallintajärjestelmä Vati (valtakunnallinen valvontatietojärjestelmä). Eläinten hyvinvoinnin ja terveyden valvonnan tietojen tallentamiselle on oma järjestelmä. Eläinlääkäripalveluissa käytetään KliniQ-potilastietojärjestelmää.

10. Laatu järjestelmä - tavoitteena valvonnan ja muun työn laadun parantaminen

Ympäristöterveysvalvonnan yleiset periaatteet ja velvollisuudet kuvataan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa virallisesta valvonnasta (EU) 2017 /625 (valvonta-asetus) ja ne on sisällytetty Pirtevasa käytössä olevaan valtakunnalliseen laatu järjestelmään Laatu nettiin. Laatu net on selainpohjainen toiminnanohjausjärjestelmä, jossa kuvataan toiminnan prosesseja, tavoitteita, vaatimuksia ja joka ohjaa myös toiminnan säännölliseen ja suunnitelmalliseen arviointiin.

Laatu järjestelmässä on kuvattu alkutuotannon valvonnan, elintarvikevalvonnan, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan, asumisterveyden, terveydensuojelun sekä tupakka- ja lääkelain prosessit. Prosessikuvauksissa määritetään toiminnan tavoite ja vaatimukset sekä arvioitavat ja mitattavat suureet. Lisäksi järjestelmässä on kuvattu tarkastuksille valmistautuminen ja siinä on ohjeet ja lomakkeet tarkastettaville asioille ja tarkastuspöytäkirjoihin kirjattavat seikat.

Laatu netissä on menettelyt toiminnan sisäisille auditoinneille. Auditointien avulla toimintaa kehitetään ja parannetaan jatkuvasti. Valvontasuunnitelmakauden keskeisiä tavoitteita ovat yhdenmukainen valvonta ja valvonnan jatkuva parantaminen. Laatu järjestelmän avulla valvontatyön vaihtelevuutta voidaan järjestelmällisesti arvioida ja vähentää. Vaihtelevuuden vähentämiseksi ja valvonnan laadun varmistamiseksi, yksikkö osallistuu valvontakauden aikana toteutettaviin interkalibrointeihin.

Ympäristöterveys Pirtevan toiminnan vuosikello laaditaan vuosittain tammikuun aikana tämän suunnitelman ja muiden toiminnan aikataulujen pohjalta. Vuosikello sisältää myös laadunhallintaan liittyviä asioita, kuten oman toiminnan sisäisten auditointien suunnitelman ja toteutusajankohdat ja osallistumisen laadunhallintaan liittyviin valtakunnallisiin interkalibrointiharjoituksiin. Auditoinneilla havaittujen poikkeaminen ja kehittämis ehdotusten mukaiset korjaavat toimenpiteet suunnitellaan ja niiden toteutumista seurataan Pirtevan johtoryhmässä, johon kuuluvat ympäristöterveyspäällikkö ja tiiminvetäjät.

11. Viestintäsuunnitelma

Laadukas viestintä on kiinteä osa nyky-yhteiskunnan viranomaispalveluita. Pirteva viestii kuntalaisille, toimijoille ja muille asiakkaille ennakoivasti hyödyntäen Pirtevan omia nettisivuja ja Pirkkalan kunnan muita viestintäkanavia. Viestinnällä pyritään kohdennetun tiedon jakamisen ohella yleisemmin ihmisten tietoisuuden lisäämiseen. Viestinnän kohteena olevan asian lisäksi samalla myös ympäristöterveydenhuollon tunnettavuus lisääntyy. Viestinnällä voidaan vaikuttaa myös toiminnanharjoittajien tietoisuuteen heihin kohdistuvista lakisääteisistä velvoitteista tai antaa ohjausta laajemmin. Osa viestinnän kokonaisuutta ja tunnettavuuden lisäämistä on myös se, että viranomaispalvelut ovat helposti löydettävissä.

Viestinnän periaatteina ovat luotettavuus, avoimuus, tasapuolisuus, ennakoivuus ja nopeus. Pirtevan erillinen häiriötilannesuunnitelma sisältää myös häiriötilanteisiin liittyvän viestinnän ohjeet ja periaatteet.

Pirtevan omia nettisivuja ylläpidetään ja kehitetään jatkuvasti. Sivuilta on helposti löydettävissä tietoa toiminnasta, käytännön ohjeita ja neuvoja sekä kaikkien Pirtevan viranhaltijoiden nimet ja yhteystiedot sekä tehtävien jakautuminen eri viranhaltijoiden kesken.

Pirtevan vuosikellon mukaisesti viestitään suunnitelmallisesti ja neuvonnallisesti kuntalaisille erilaisista ajankohtaisista toimialaan liittyvistä asioista. Tilannekohtaisesti tiedotetaan ajankohtaisista rajoituksista tai kielloista, terveysturvallisuuteen vaikuttavista tilanteista, uimavesien näytetuloksista sekä esimerkiksi eläintaudeista.

Osa viestintää on yksikön sisäinen viestintä. Koska yksikössä työskentelee useita viranhaltijoita ja työtehtäviä on jaettu eri kokonaisuuksiin, on sisäisestä tiedonkulusta huolehtiminen erittäin tärkeää. Sisäisellä tiedon jakamisella huolehditaan siitä, että erilaisissa tilanteissa tulee huomioiduksi kaikki tarvittavat osa-alueet. Erityisesti epidemiaepäilyissä on tärkeää jakaa tietoa ja tehdä sisäistä yhteistyötä ja huomioida kaikki mahdolliset tartunnan lähteet kuten elintarvikkeet, juoma- ja uimavesi, eläimet ja yleisötapaukset tai kokoontumispaikat. Sisäistä tiedonkulkua edistää suunnitellut käytännöt, kuten säännölliset viikkopalaverit, sovitut ja yhteiset tiedonvälityskanavat (esim. Teams-ryhmät) ja -käytännöt sekä työyhteisön yhteisöllisyyden ylläpitäminen.

12. Näytteenottosuunnitelma (liite 5)

Pirteva ottaa viranomaisnäytteinä lainsäädännön mukaan

- talous- ja uimavesinäytteitä
- näytteitä toimijan omavalvonnan toteutumisen arvioimiseksi
- näytteitä ruokamyrkytysten selvittämiseksi
- kansallisia salmonellavalvontanäytteitä
- vierasainevalvonnan näytteitä
- Euroopan komission, keskusvirastojen ja omiin projekteihin liittyviä näytteitä.

13. Laboratoriot ja ulkopuoliset asiantuntijat, joihin valvonta tukeutuu

Pirteva teettää viranomaisvalvontaa varten otettujen näytteiden analyysit ensisijaisesti KVVY:n Tampereen laboratoriossa. Tutkimukset, joita KVVY:n akkreditointi ei kata, tutkitaan ensisijaisesti muissa Ruokaviraston akkreditoimissa laboratorioissa. Epidemioiden yhteydessä otettuja näytteitä analysoidaan lisäksi muissa laboratorioissa.

Valvonnan tukena käytetään myös asiantuntijoiden (esimerkiksi rakennusterveysasiantuntija) laatimia selvitysraportteja. Viranomainen ei tilaa asiantuntijaselvityksiä, mutta voi tarvittaessa määrätä asian selvittämisestä asiantuntijan avulla. Eläinten hyvinvoinnin valvonnan apuna on mahdollista käyttää asiantuntijaa, tästä säädetään laissa eläinten hyvinvoinnista.

14. Koulutussuunnitelma - osaamisen kartoitus ja varmistaminen

Pirkkalan kunnalla on yhteinen, koko henkilöstöä koskeva koulutussuunnitelma. Osaamisen kehittämissuunnitelmassa on myös tulosaluekohtaisia tavoitteita. Valvontasuunnitelmakaudella Pirtevässä laaditaan / päivitetään nykyisen henkilöstön mukainen työntekijöiden osaamisen kartoitus. Osaamisen kartoitus helpottaa täydennyskoulutuksen suunnittelua. Osaamista lisätään ja koulutuksiin osallistutaan suunnitelman mukaisesti. Vuosittain pidettävissä kehityskeskusteluissa jokainen työntekijä arvioi myös omaa osaamistaan ja kehittämistarpeitaan yhdessä esihenkilön kanssa. Työnantaja huolehtii lakisäätteisestä velvollisuudesta luoda edellytykset sille, että eläinlääkinnän ammatinharjoittaja voi osallistua tarvittavaan ammatilliseen täydennyskoulutukseen.

Euroopan komissio, keskusvirastot, aluehallintovirasto, yliopistot, ammatilliset oppilaitokset, Pirkkalan kunta, alan yhdistykset, yliopistot, ammatilliset oppilaitokset sekä käytössä oleva laatujärjestelmä tarjoavat säännöllisesti täydennyskoulutusta.

15. Valvonnasta perittävät maksut

Valvontasuunnitelman mukainen ympäristöterveysvalvonta: ilmoitusten ja hakemusten käsittely, päätökset, tarkastukset, todistukset ja näytteenotto ovat pääosin maksullisia. Epidemioiden selvittäminen, asiakasvalistusten käsittely ja ensimmäinen asunnontarkastus ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely ovat maksuttomia. Valvontamaksut määräytyvät Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan vahvistaman maksutaksan mukaan.

Valvontasuunnitelman viranomaisnäytteet, valvontahankkeisiin liittyvät tarkastukset ja näytteenotto ovat myös maksullisia. Valvonnasta perittävät maksut eivät ylitä todellisia kustannuksia, poikkeuksena ovat tupakkalain mukaiset veroluontoiset maksut.

Elintarvikelaissa ja terveydensuojelulaissa määrätty valvonnan vuosittainen perusmaksu peritään ko laeissa määritellyiltä valvontakohteilta aina vuoden alussa.

16. Valvontahankkeet ja valvonnan toimialakohtaiset painopisteet

16.1. Projektit

Terveydensuojeluryhmän projekti, hygienia hoivayksiköissä

Terveydensuojeluryhmä toteuttaa vuosina 2023–25 ympärivuorokautista hoivaa tarjoavien yksiköiden (lastenkodit, tehostettu palveluasuminen, laitoshoido) hygieniaprojektin suunnitelmallisen valvonnan yhteydessä. Projektissa otetaan pintapuhtausnäytteitä projektisuunnittelussa ennalta sovituista paikoista ja pinnoilta. Lisäksi tarkastuskäynnin yhteydessä tehdään lyhyt haastattelu kohteiden hygieniaan liittyvistä toimintatavoista ja suunnitelmista. Projektilla pyritään selvittämään ja lisäämään kohteiden osaamista ja toimintaa siivouksen ja hygieenisen työskentelyn osalta ja siten ihmisten terveyden ennaltaehkäisevään suoje- luun erityisesti infektioille alttiimpien väestöryhmien osalta.

Koko valvontayksikön projekti, valvontakohteiden varautuminen

Yksikössä suunnitellaan ja toteutetaan valvontasuunnitelmakauden aikana varautumiseen liittyvä projekti. Projektissa on tarkoituksena laatia lyhyt kysely, jolla selvitetään tarkastustoiminnan yhteydessä valvontakohteiden omaa varautumista nykyisen tilannekuvan mukaisiin eri häiriötilanteisiin. Kyselyn käytännön toteutus aloitetaan vuoden 2025 aikana ja jatkuu valvontakohteiden tarkastustiheyden mukaan vähintään noin kahden vuoden ajan. Kyselyn tavoitteena on lisätä tietoisuutta varautumisen tärkeydestä ja kiinnittää toimijoiden huomiota varautumisensa tasoon, sekä saada käsitys toimijoiden yleisestä varautumisen tasosta. Kyselyn tulosten perusteella voidaan myöhemmin ohjata, neuvoa sekä toteuttaa tarpeen mukaista ja kohdennettua, varautumiseen liittyvää tiedotusta toimijoille. Kyselyiden perusteella voidaan myöhemmin suunnitella myös muita toimenpiteitä, kuten varautumiseen liittyvää harjoittelua.

16.2. Elintarviketurvallisuusvalvonnan painopisteet vuonna 2025

Valtakunnallisessa elintarvikevalvonnan ohjauksessa ei ole annettu vuodelle 2025 kuntien toimintaan kohdistuvia painopisteitä. Ympäristöterveys Pirtevan vuoden 2025 elintarviketurvallisuuden painopisteet perustuvat valtakunnallisen valvontasuunnitelman teemoihin ja tavoitteisiin.

- Valvonnan vaikuttavuus ja tietoperusteisuus: Alueellinen, kohdekohtainen riskinarviointi, valvontakohteiden tarkastustiheyden riskiperusteinen määrittely. Riskiluokitukseen vaikuttaa elintarvikealan toiminnan luonteen ja laajuuden ohella muut elintarviketurvallisuuteen ja kuluttajansuojaan vaikuttavat seikat, kuten aikaisempien tarkastusten tulokset ja niistä seuranneet toimenpiteet ja seuraamukset ja petolliseen toimintaan tai kuluttajan harhaanjohtamiseen liittyvät asiat. Myös tarkastusten syvyyttä ja laajuutta säädellään kohdekohtaisen riskinarvion mukaan.
- Viranomaisyhteistyön kehittäminen: viranomaisten välisen koordinaation merkitys korostuu entisestään häiriötilanteissa sekä elintarvikeketjun petoksellisen toiminnan tunnistamisessa ja ehkäisemisessä. Viranomaisten välinen yhteistyö edistää toiminnan tasapuolisuutta ja vaikuttavuutta.

16.3. Eläinlääkintähuollon painopisteet vuonna 2025

- Varautuminen: yksikön eläintautivalmiuden kehittäminen
- Sivutuotevalvonta
- Eläinlääkintähuoltolain muutoksen edellyttämä valmistautuminen.

16.4. Terveysturvallisuuden painopisteet vuonna 2025

Terveysturvallisuuden kokonaisuudistuksen vuoksi terveysturvallisuuden valtakunnallisessa valvontaohjelmassa vuosille 2025–2028 ei tehdä laajakantoisia muutoksia linjauksiin ja valvontakäytäntöihin. Kiristyneet maailmanpolitiikan jännitteet, ilmastonmuutoksen eteneminen, pandemiat ja Ukrainan sota korostavat terveysturvallisuussakin varautumisen merkitystä.

Valmius ja varautuminen

- Huolehditaan Ympäristöterveys Pirtevan omien varautumissuunnitelmien ajantasaisuudesta ja säännöllisestä päivittämisestä sekä yhteensovittamisesta.
- Ympäristöterveys Pirteva tuo valvontakohteissaan normaalin tarkastustoiminnan yhteydessä esille varautumisen tärkeyden kohteiden tietoon ja kartoittaa samalla, kuinka valvontakohteissa on varauduttu erityyppisiin häiriötilanteisiin.
- Kaikilla talousveden jakelualueiden tarkastuksilla tarkastetaan kohteiden varautumissuunnittelun ajantasaisuus.
- Osallistuminen terveysturvallisuuteen liittyviin häiriötilanne- tai valmiusharjoituksiin vuosittain.

Talovesivalvonnan uudet sisällöt

- Valvotaan ja tuetaan, että talousvettä toimittavat laitokset tarkistavat riskienhallintasuunnitelmansa ajoissa ja ennen valvontatutkimusohjelmien tarkistamista. Riskienhallintasuunnitelmat laaditaan yhteistyössä kunnan terveysturvallisuusviranomaisen sekä muiden riskienhallinnan kannalta keskeisten viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.
- Riskienhallintasuunnitelmien päivityksestä ennen valvontatutkimusohjelmien päivitystä on tarkoitus tiedottaa ja neuvoa heti alkuvuodesta 2025 talousvettä toimittavia laitoksia, jotta he osaavat varata asiaan aikaa ja resurssia ajoissa. Valtaosassa Ympäristöterveys Pirtevan alueella olevissa talousvettä toimittavissa laitoksissa ajoittuu suunnitelmien päivitys vuodelle 2026.

- Osallistutaan alueellisiin yhteistyöryhmiin aktiivisesti. Säännöllisesti kokoontuu esimerkiksi Pirkanmaan vesivalvojien ryhmä.
- Jatketaan ns. ensisijaisten tilojen omistajien ja haltijoiden tiedottamista ja neuvontaa vesilaitteistojen riskinarviointien ja hallintatoimenpiteiden tekemiseen. Tarpeen mukaan neuvontaa annetaan myös muille toiminnanharjoittajille. Kaikissa valvontakohteissa arvioidaan tarkastusten yhteydessä legionellan esiintymisen riskiä ja tehdään lämpimän- ja kylmän käyttöveden lämpötilamittauksia.

Osaaminen ja paikalliset tarpeet viranomaisvalvonnassa

- Ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä VATI mahdollistaa melko tarkan valvontatiedon keräämiseen raportointityökalujen avulla. Valvontatietojen perusteella säännölliseen valvontaan kuuluville kohteille on mahdollista tehdä kohdekohtaista riskinarviointia ja suunnata valvontaa suuremman riskin kohteisiin.
- Asumisterveys- ja sisäilmaosaamista kehitetään osallistumalla aktiivisesti alan koulutuksiin, täydentäviin melukoulutuksiin ja sisäilmastoklinikoihin ja -seminareihin. Valvontaohjelmakaudella kartoitetaan kiinnostusta ja tilanteen mukaan suunnitellaan osaamisen lisäämistä rakennusterveysasiantuntijakoulutukseen osallistumisella.
- Verkostoituminen ja alueellisten verkostojen kehittäminen ja kokoaminen tuovat erityisesti vähemmän resursoitujen osa-alueiden osaajille arvokasta tietoa ja tukea.

16.5. Tupakka- ja lääkelain valvonnan painopisteet vuonna 2025–2028

Tupakka- ja lääkelain mukaisen valvonnan painopisteet valvontakaudella liittyvät ensisijaisesti odotettavissa olevaan tupakkalain muutokseen

- Savuttomat nikotiinituotteet tuotevalvonnan näkökulmasta: Hallituksen esityksessä tupakkalain muuttamiseksi (HE 38/2024 vp) esitetään savuttoman nikotiinituotteen määritelmän lisäämistä tupakkalakiin. Lakimuutoksen odotetaan tulevan voimaan vuonna 2025. Painopisteen tavoitteena on varmistaa, että savuttomien nikotiinituotteiden myyntiä valvotaan tupakkalain vaatimalla tavalla huomioiden muun muassa ikärajavaltonta.
- Laittoman kaupan ehkäisy ja jäljitettävyyttä koskevan tiedon hyödyntäminen valvonnassa: Savukkeet ja kääretupakkatuotteet ovat kuuluneet laittoman kaupan ehkäisyä koskevan sääntelyn piiriin jo aiemmin. Laittoman kaupan ehkäisyä koskeva sääntely laajeni 20.5.2024 alkaen koskemaan myös muita tupakkatuotteita. Painopisteenä on laittoman kaupan ehkäisyä koskevan sääntelyn laajentumisen huomioiminen sekä jäljitettävyyttä koskevan tiedon hyödyntäminen valvonnassa.
- Etämyynti: Tupakkatuotteiden, sähkösavukkeiden, nikotiininesteiden ja poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden rajat ylittävä etämyynti on kielletty. Etämyynnin kieltäminen on tarkoitus laajentaa tupakkalain muutosta koskevan hallituksen esityksen (HE 38/2024 vp) mukaisesti koskemaan myös savuttomia nikotiinituotteita. Etämyynnin kiellon tarkoituksena on muun muassa vähentää alaikäisten mahdollisuuksia hankkia tupakkalain alaisia tuotteita.
- Markkinointi: Tupakkalaissa säädettyjä tuotteita koskee ehdoton markkinointikielto. Markkinointikieltoa koskeva sääntely on välineneutraali kattaen kaikki tupakkalaissa tarkoitettut tuotteet sekä kaiken myynninedistämistoiminnan. Valvonnassa on kiinnitettävä huomiota markkinointikieltoa koskevan sääntelyn noudattamiseen paitsi vähittäismyyntipaikoissa, myös myyntipaikkojen mahdollisilla verkko- ja sosiaalisen median sivustoilla ja tileillä. Valvonnan toteuttamisessa huomioidaan viranomaisyhteistyön sujuvuus. Viranomaisten välinen tiivis yhteistyö paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla mahdollistaa tehokkaan puuttumisen tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden markkinointikiellon valvontaan.

- Ehkäisevä päihdetyö: Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015, jäljempänä EPT-laki) ohjaa päihdehaittojen vähentämiseksi tehtävää työtä. Ehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholi-, huumausaine- ja rahapelihaittojen sekä tupakkatuotteiden käytön vähentämisen. Painopisteen tavoitteena on kehittää tupakkalakia valvojen viranomaisten ja ehkäisevän päihdetyön yhteistyötä niin, että yhteistyön tulokset tukisivat sekä tupakkalain että EPT-lain tavoitteiden toteutumista. Yhteistyötä ehkäisevän päihdetyön kanssa suunnitelmakauden aikana selvitellään.

17. Toimintokohtaiset suunnitelmat, valvontakohteiden lukumäärät toimialueella kohdetyypeittäin

Liite 1 Elintarvikevalvonnan valvontasuunnitelma

Liite 2 Eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelma

Liite 3 Terveydensuojeluvalvonnan valvontasuunnitelma

Liite 4 Tupakkalain valvontasuunnitelma

Liite 5 Viranomaisnäytteiden ottosuunnitelma

18. Valvontasuunnitelman hyväksyminen

Ympäristöterveyslautakunta on hyväksynyt tämän valvontasuunnitelman 10.12.2024 ja hyväksyy suunnitelman päivitykset vuosittain.

19. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunta käsittelee ja hyväksyy vuosittain toiminnan toteutumista kuvaavan toimintakertomuksen, valtakunnalliseen ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietojen hallintajärjestelmään tallennetun toteutumaraportin sekä tilinpäätöksen. Pirkkalan kunnan vuosittaiseen talousarvioon kirjataan informatiiviset tunnusluvut, joiden toteutuminen raportoidaan tilinpäätöksessä. Toimintakertomuksessa valvontasuunnitelman tavoitteita verrataan toiminnan toteutumaan.

20. Keskeinen lainsäädäntö

Elintarvikelaki 297/2021

Eläinlääkintähuoltolaki 765/2009 1.1.2026 alkaen 285/2023

Eläintautilaki 441/2013

Laki eläinten hyvinvoinnista	693/2023
Läkelaki	395/1987
Terveydensuojelulaki	763/1994
Tupakkalaki	549/2016
Tartuntatautilaki	1227/2016
Säteilylaki	859/2018
Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueista	10/2009
Valvonta-asetus (EU)	625/2017
Hallintolaki	434/2003
Julkisuuslaki	621/1999
Kuntalaki	410/2015
Laki kunnallisesta viranhaltijasta	304/2001
Yleinen tietosuoja-asetus (EU)	679/2016

Liite 1

Elintarvikevalvonnan valvontasuunnitelma

1 a Elintarvikevalvonnan kohteiden määrä kunnittain (marraskuu 2024)

Kunta	Toimipaikkojen määrä
Hämeenkyrö	372
Lempäälä	298
Nokia	363
Pirkkala	176
Ylöjärvi	436
Vesilahti	205
Yhteensä	1850

1 b Valvontakohteet toimintatyyppittäin

Kohdetoimintojen määrä ei täysin vastaa valvontakohteiden määrää. Toimipaikassa voi olla useampaa toimintaa. Esim. myymälässä voi olla kahvila- ja vähittäismyyntitoiminnot, jolloin molemmat näkyvät erillisenä kohdetoimintana alla olevassa taulukossa.

Kohdetoiminnot tarkastetaan yleensä samalla tarkastuksella.

Toimintaluokka	Toimintatyyppi	Kohdetoimintoja
Alkutuotanto		
	Vesiviljely	1
	Puutarhaviljely, Kasvihuone	2
	Kalastus	3
	Puutarhaviljely, Avomaa	44
	Munantuotanto	61
	Hunajantuotanto	60
	Maidontuotanto	103
	Lihantuotanto	317
	Peltoviljely	600
Kohdetoimitoja yhteensä		1 191
Toimipaikkoja yhteensä		1 012
Elintarvikkeiden valmistus, ei maito/liha/kala/muna/vilja-kasvis		
	Makeisten valmistus	2
	Yhdistelmätuotteiden valmistus	2
	Juomien valmistus	3
	Muu valmistus	8
Kohdetoimitoja yhteensä		15
Toimipaikkoja yhteensä		15
Elintarvikekontaktimateriaalit		
	Elintarvikekontaktimateriaalien maahantuonti	8
	Elintarvikekontaktimateriaalien jakelu tai markkinointi	10
	Elintarvikekontaktimateriaalien valmistus tai jatkojalostus	16
Kohdetoimitoja yhteensä		34
Toimipaikkoja yhteensä		30

Elintarvikkeiden kuljetukset		
	Elintarvikkeiden pakastekuljetus	2
	Elintarvikkeiden kuljetus jäähdytettynä	6
	Elintarvikkeiden kuljetus	13
Kohdetoimitoja yhteensä		21
Toimipaikkoja yhteensä		16
Elintarvikkeiden myynti		
	Kuluttajan tuotteiden käsittely, eläinperäiset elintarvikkeet	2
	Elintarvikkeiden tukkumyynti	11
	Elintarvikkeiden vähittäismyynti	221
Kohdetoimitoja yhteensä		234
Toimipaikkoja yhteensä		211
Elintarvikkeiden tarjoilu		
	Pubitoiminta	21
	Pitopalvelu	34
	Suurkeittiö, keskuskeittiötoiminta	42
	Suurkeittiö, laitoskeittiö (koulut, sairaalat ym.)	50
	Grilli- tai pikaruokatoiminta	63
	Kahvilatoiminta	105
	Ravintolatoiminta	158
	Tarjoilukeittiötoiminta	180
Kohdetoimitoja yhteensä		653
Toimipaikkoja yhteensä		578
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen		
	Elintarvikkeiden pakastaminen	3
	Elintarvikkeiden pakkaaminen	3
	Eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi	4
	Muu elintarvikkeiden varastointi	13
Kohdetoimitoja yhteensä		23
Toimipaikkoja yhteensä		18
Kala-ala		
	Kalajalosteiden valmistus	1
	Tuoreiden kalastustuotteiden käsittely	1
Kohdetoimitoja yhteensä		2
Toimipaikkoja yhteensä		1
Kansalliset toiminnalliset helpotukset		
	Lihan käsittely	6
Kohdetoimitoja yhteensä		6
Toimipaikkoja yhteensä		6

Liha-ala		
	Leikkaamo	1
	Muu liha-alan valmistus	1
	Pakkaaminen	1
	Lihavalmisteiden valmistus (kypsä)	3
	Raakalihavalmisteiden valmistus	3
Kohdetoimitoja yhteensä		9
Toimipaikkoja yhteensä		4
Muna-ala		
	Munapakkaamo	1
Kohdetoimitoja yhteensä		1
Toimipaikkoja yhteensä		1
Vain ruoka-aputoimintaa		
	Elintarvikkeiden varastointi ruoka-avussa	1
	Elintarvikkeiden tarjoilu ruoka-avussa	3
	Elintarvikkeiden luovutus ruoka-avussa	7
Kohdetoimitoja yhteensä		11
Toimipaikkoja yhteensä		8
Vienti ja tuonti		
	Elintarvikkeiden maastavienti	2
	Elintarvikkeiden maahantuonti	8
Kohdetoimitoja yhteensä		10
Toimipaikkoja yhteensä		10
Vilja- ja kasvisala		
	Myllytoiminta	2
	Pakkaamotoiminta ja kaupakunnostus	3
	Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	6
	Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia	23
	Leipomotuotteiden valmistus, ei helposti pilaantuvia	24
Kohdetoimitoja yhteensä		58
Toimipaikkoja yhteensä		44
Maitoala		
Kohdetoimitoja yhteensä		0
Toimipaikkoja yhteensä		0

1 d Elintarvikevalvonnan kohdekohtainen tarkastussuunnitelma vuodelle 2025
(ilmoitetut ja hyväksytyt elintarvikehuoneistot)

Riskiluokka	Tarkastusten määrä vuodessa (Ruokaviraston valtakunnallisen suosituksen mukaan)	Tarkastusten yhteismäärä/ riskiluokka 2024	Tarkastukseen käytettävä aika h
Riskiluokka 1, tarkastustiheys 0,33 / v			
Elintarvikeeturvallisuuden kannalta pienet vähäriskiset kohteet	0,33	179	3
Riskiluokka 2, tarkastustiheys 0,5 / v			
Elintarvikeeturvallisuuden kannalta keskisuuret vähäriskiset, kohteet ja pienet kohtalaisen riskin kohteet	0,5	160	4
Riskiluokka 3, tarkastustiheys 1 / v			
Elintarvikeeturvallisuuden kannalta kohtalaisen riskin kohteet	1	208	4-5,5
Riskiluokka 4, tarkastustiheys 2 / v			
Elintarvikeeturvallisuuden kannalta merkittävän riskin kohteet	2	86	4-5,5
Riskiluokka 5, tarkastustiheys 3 / v			
Elintarvikeeturvallisuuden kannalta suurimman riskin kohteet	3	9	5
Riskiluokka 6, tarkastustiheys 4/v			
Elintarvikeeturvallisuuden kannalta suurimman riskin kohteet	4	4	6
Riskiluokka 7, tarkastustiheys 6/v			
Elintarvikeeturvallisuuden kannalta suurimman riskin tuotteet	6	14	6
Sumu-tarkastukset yhteensä		660	
Sumu-tarkastuksiin kuluva aika		2947h	

Alkutuotanto			
Maidontuotanto	0,2	20	1-3
Raakamaitoa suoramyvät maitotilat	0,5	2	1-3
Lihantuotanto	tarvittaessa		1-3
Kalastus ja vesiviljely	0,3	0	1-3
Hunajantuotanto	tarvittaessa		1-3
Munantuotanto	tarvittaessa tai 0,2		1-3
Kasvintuotanto	tarvittaessa		1-3
Alkutuotannon tarkastukset yhteensä		22	
Tarkastuksiin kuluva aika		66 h	

Liite 2

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelma

Kunnat järjestävät valtion vastuulla olevien eläintautien valvonnan ja vastustamisen toimenpiteet sekä eläinsuojelua koskevat tehtävät. Näiden tehtävien kustannukset korvataan kunnille valtion varoista.

Eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin sekä sivutuotelain mukaisista valvontatehtävistä ensisijainen vastuu on kunnan valvontaeläinlääkäreillä. Kunnan praktikkoeläinlääkärit suorittavat tarvittaessa eläinsuojeluvalvontaa akuuteissa tapauksissa virka-ajan ulkopuolella, valvontaeläinlääkärien poissa ollessa sekä avustavat valvontaeläinlääkäreitä heidän työssään. Kunnan praktikkoeläinlääkärit vastaavat eläintautivalvontaan liittyvistä tilaohjelmista ja näytteenotoista, eläinten vientivalvontaan liittyvistä tarkastuksista ja käytännön toimenpiteistä, Traces -järjestelmän käytöstä osallitaan ja käytännön praktiikkatoimista eläintautitilanteessa.

Tarkastushenkilökunnan toimivallasta on tehty (1.7.2018) yhteistyösopimus, jossa sopimusosapuolina ovat Pirtevan valvontayksikön lisäksi Tampereen seudun ja Sastamalan alueen valvontayksiköt. Virka-apua voidaan antaa yhteistyösopimuksen mukaisesti tarvittaessa yksiköiden resurssitilanteen mukaan. Ensisijaisesti resurssia kohdennetaan yksikön omiin tarpeisiin.

Viranomaisten tehtävänä on valvoa, että eläimiä kohdellaan eläinsuojelusäädösten mukaisesti. Laki eläinten hyvinvoinnista on tullut voimaan vuoden 2024 alussa ja määrittelee yleiset periaatteet ja vaatimukset eläintenpidolle. Sen nojalla säädettäviä, Valtioneuvoston lajikohtaisia asetuksia sekä eläinten jalostusta koskevaa asetusta uusitaan parhaillaan. Valvontaa suorittaville eläinlääkäreille on tärkeää pysyä ajan tasalla lainsäädännön muutoksista eli lisäkoulututtua sekä muuten hankkia osaamista näistä. Myös eläinten hyvinvoinnin ja käytöksen tutkimustietoa on jatkuvasti enemmän ja eläinten keskeisiä tarpeita tunnetaan koko ajan aiempaa paremmin. Kaikkien eläinlääkärien koulututtuminen ja aktiivinen osaamisen kehittäminen myös tältä osin on tärkeää, jotta eläinten pitäjille voidaan antaa tutkittuun ja ajantasaiseen tietoon perustuvaa neuvontaa ja ohjausta. Valvontaa tehdään soveltaen uutta lainsäädäntöä, osaamisen päivittämisestä huolehditaan aktiivisesti sekä seurataan mahdollisen soveltamisohjeistuksen tai linjausten valmistumista.

Kunnissa toimivia eläinsuojeluviranomaisia ovat lain mukaan kunnaneläinlääkärit, terveystarkastajat ja poliisi. Pirtevässä eläinsuojelutehtäviä hoitavat pääasiallisesti valvontaeläinlääkärit. Pirtevässä valvontaeläinlääkärit tekevät tarkastuksia pääosin parityönä ja tarvittaessa poliisin virkaavun kanssa. Resurssitilanteen mukaan myös kunnan praktikkoeläinlääkärit ja ympäristöterveyspäällikkö voivat osallistua tarkastustyöhön.

Praktikkoeläinlääkärit ilmoittavat valvontaeläinlääkärille havaitessaan praktiikkatyössään eläinsuojelullisia epäkohtia tai saadessaan ilmoituksia epäillyistä eläinsuojelulainsäädännön rikkomuksista. Praktikkoeläinlääkäri ei suorita tarkastuksia rutiinisti potilaskäyntien yhteydessä, mutta akuutissa tilanteessa myös praktiikkaa tekevä kunnaneläinlääkäri on toimivaltainen ja velvollinen puuttumaan lainsäädännön vastaisuuksiin ja tekemään tarvittaessa kiireellisiä eläinsuojelupäätöksiä. Mikäli potilaskäynnillä havaittu epäkohta ei vaadi kiireellisiä viranomaistoimia, suorittaa valvontaeläinlääkäri tarkastuksen eläinten pitopaikassa myöhemmin. Praktikkoeläinlääkärit antavat neuvontaa eläinten hyvinvointiasioissa potilastyönsä yhteydessä. Eläinten hyvinvointia parantavaa tai tukevaa neuvontaa voidaan antaa, vaikka lainsäädännön vaatimuksia ei olisi rikottu tai tilanteessa, jossa rikkomus on hetkellinen sekä lievä ja johtuu esimerkiksi eläinten pitäjän tiedon puutteesta tai hetkellisestä huolimattomuudesta.

Eläinten hyvinvoinnin viranomaistarkastuksia suoritetaan pääasiallisesti silloin, kun on aihetta epäillä, että eläintä hoidetaan, kohdellaan, käytetään tai kuljetetaan säädösten vastaisesti. Epäilyn perusteella tarkastuksia suoritetaan myös pysyvästi asumiseen käytettävissä tiloissa (kotirauhan piirissä). Havaittaessa eläinsuojelulainsäädännön vastaista toimintaa tarkastuksilla annetaan hallintopäätöksellä määräyksiä ja kieltoja ja tarvittaessa voidaan myös ryhtyä kiiretoimenpiteisiin eläimen terveyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi. Lievässä epäkohdassa on mahdollista antaa myös kehoitus suullisesti ja kirjallisesti tarkastuspöytäkirjan yhteydessä ilman valituskelpoista hallintopäätöstä. Valvontaeläinlääkärit pitävät kirjaa ja seuraavat viranomaistarkastuksilla (eläinsuojelu, eläintautilain mukainen valvonta) annettujen määräysten noudattamista uusintatarkastuksien. Eläinsuojeluvälvönnän asiakirjat toimitetaan aina aluehallintovirastolle maataloustukiin liittyvien täydentävien ehtojen valvontaa sekä tilastointia ym. tarkoituksia varten. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin välvönnän kustannukset korvataan kunnille valtion varoista, mikä myös edellyttää välvönnän suoritteiden säännöllistä raportointia.

Vuoden 2024 alusta uuden eläinten hyvinvointilain voimaantulon myötä eläinsuojeluvalvonnan uusintatarkastukset muuttuvat asiakkaalle maksullisiksi, mikäli tarkastuksessa havaitaan, että annettua päätöstä (velvoitteita, kuten määräykset) ei ole noudatettu. Tarkastusmaksun asiakkaalta perii aluehallintovirasto, kuten muistakin asiakkaalle maksullisista kunnaneläinlääkäriin suorittamista valtion virkatehtävistä.

Pirtevan alueella on sekä maaseutua että kaupunkimaisia taajamia. Eläinten hyvinvoinnin valvonta kohdistuu sekä tuotanto- että lemmikkieläimiin. Alueella on paljon hevostaloutta ja keskimääräisesti nautatiloja. Sikataloutta alueella ei tällä hetkellä ole ja suuria siipikarjatiloja alueella on hyvin vähäisesti. Eläinsuojeluvalvontaan kuuluu sekä epäilyyn perustuva että säännöllinen luvan- ja ilmoituksenvaraisten kohteiden, kuten ammattimaisten seura- ja harrastuseläinten pidon kohteiden valvonta. Edellä mainittuja ilmoituksenvaraisia kohteita on Pirtevan alueella seuraavasti: 59 hevostallia, 5 eläinhoitolaa, 10 kenneliä, 2 eläimiä myyvää kauppaa, 6 muuten laajamittaista eläintenpitoa harjoittavaa toimijaa. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvaa ammattimaista tai muutoin laajamittaista eläintenpitoa harjoittavia yksiköitä (esim. hevostallit ja eläinkaupat ja pieneläinhoitolat) tarkastetaan säännöllisesti perustuen edellisen tarkastuksen yhteydessä laadittuun riskinarvioon ja resurssitilanteeseen. Kohteiden riskinarviointi on kesken. Tarkastuksen suorittamisen ei näissä kohteissa tarvitse perustua epäilyyn. Kotirauhan piirissä suoritettava tarkastus edellyttää kuitenkin aina epäilyä, vaikka kyseessä olisi ilmoitusvelvollinen toiminta. Suunnitelmallista valvontaa tehdään resurssitilanteen mukaisesti priorisoiden kuitenkin epäilyyn perustuva valvontaa.

Tarkastuksia voidaan tehdä ilman epäilyä myös sellaisiin paikkoihin, joiden toiminta edellyttää luvan hakemista aluehallintovirastolta. Tällaisia paikkoja ovat esimerkiksi sirkukset, eläintarhat, eläinnäyttelyt ja eläinkilpailut. Valvontaeläinlääkärit hallinnoivat myös ilmoituksia esimerkiksi kiertävistä eläinnäyttelyistä ja eläimiä näytöksissään käyttävistä sirkuksista, jotka toimivat aluehallintoviraston luvalla ja ovat velvollisia ilmoittamaan paikalliselle viranomaiselle alueella tapahtuvasta toiminnasta. Alueella on yksi pysyvä eläinnäyttely. Kiertäviä eläinnäyttelyitä vierailee alueella satunnaisesti. Sirkustoiminnassa eläinten käyttö on nykypäivänä vähäistä.

Epäilyyn perustuvia eläinsuojeluilmoituksia tulee viikoittain useampia. Pirtevässä on ollut resursivajetta, joka edelleen vaikuttaa työhön. Vuoden 2025 resurssitilanne Pirtevässä on valvontaeläinlääkärien osalta aiempaa parempi, vuoden alkaessa valvontaeläinlääkäriresurssia on täyden vakanssimitoituksen mukaiset zhtv:tä.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan ohessa tehdään säännönmukaisesti myös eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvontaa. Mikäli eläinten merkitsemisessä tai rekisteröinnissä havaitaan tarkastuksella puutteita, laaditaan asiassa tarkastuskertomus ja annetaan kehotuksia tai määräyksiä.

Kunnan yhteinen arkistointi- ja asianhallintajärjestelmä Tweb on päivittäisessä käytössä eläinlääkintähuollon valvontatehtävistä syntyvien dokumenttien arkistoisissa. Valvonnan apuna käytetään erilaisia rekistereitä ja tietojärjestelmiä kuten mm. Eläinten pitopaikka- ja eläintenpitäjärekisteriä, Eläintietojärjestelmää, Nautarekisteriä, lammass- vuohi- ja sikarekisteriä (Eläinrekisteri), Eläintenpitokieltoarekisteriä, väestötietojärjestelmää, virallista koirarekisteriä (2024 alkaen), sekä tuonti- ja vientivalvonnassa Traces NT-järjestelmää. Tarvittavia käyttöoikeuksia hallinnoidaan suurimmaksi osaksi Ruokaviraston ylläpitämän Pääsynhallinta-sovelluksen avulla. Valvontaeläinlääkäri käyttää mainittuja tietojärjestelmiä ja opastaa tarvittaessa niiden käytössä muita. Myös praktikkoeläinlääkärit käyttävät järjestelmiä tarpeen mukaan. Traces NT -tietojärjestelmää käyttävät pääasiassa praktiikkaa tekevät eläinlääkärit (mm. eläinten vientiin liittyvät todistukset). Tiedonhallintajärjestelmistä hankitaan tarvittaessa koulutusta myös ulkopuolelta. Eläintenpitokieltoarekisteristä tarkistetaan tarvittaessa, onko henkilöillä, josta eläinsuojeluilmoitus on tehty, tai henkilöillä, jolle eläintä ollaan luovuttamassa pysyvään tai tilapäiseen hoitoon, eläintenpitokieltoa. Jos havaitaan, että henkilöillä, jolla rekisterin mukaan on voimassa oleva eläintenpitokielto, on eläimiä omistuksessaan tai hoidossaan, tehdään asiasta aina rikosilmoitus poliisille. Vuoden 2024 alusta alkaen eläintenpitokiellon valvontaa on ollut mahdollista suorittaa myös ilman epäilyä (ei kuitenkaan kotirauhan piirissä).

Eläintautivalvonta on jaettu kunnaneläinlääkärien ja valvontaeläinlääkäriin kesken pääsääntöisesti siten, että kunnaneläinlääkärit hoitavat näytteenotto- ja tilatoimenpiteet (terveysvalvontaohjelmat ja salmonellavalvonta). Valvontaeläinlääkäri avustaa tarvittaessa. Mehiläistautivalvonta kuuluu kuitenkin poikkeuksena kokonaisuudessaan valvontaeläinlääkärille.

Eläintauteihin liittyvää jatkuvaa valvontaa suorittavat kaikki alueen praktiikkatyötä tekevät eläinlääkärit päivittäisen potilastyönsä yhteydessä sekä valvontaeläinlääkärit muun valvontatyönsä ohessa. Kunnaneläinlääkärit huolehtivat eläintautien vastustusohjelmista ja käytännön näytteenotoista ohjelmien mukaisesti. Mahdollisessa tautitilanteessa toimitaan yhteistyössä läänineläinlääkärien ja Ruokaviraston ohjeistuksen mukaisesti. Eläintautien torjuntaa ja hävittämistä käsitellään myös kunnan häiriötilannesuunnitelmassa. Eläinlääkärit osallistuvat aktiivisesti varautumiskoulutuksiin. Pirtevan kunnaneläinlääkärien osallistumista valmiuseläinlääkäritoimintaan ylläpidetään, ja valmiuseläinlääkäreille suunnatuissa koulutuksissa saatavaa tietoa jaetaan kaikille Pirtevan kunnaneläinlääkäreille. Yksi kunnaneläinlääkäreistä on nimetty valmiuseläinlääkäriksi. Mahdollisia zoonooseja ehkäistään käytännön työssä esimerkiksi valvomalla siipikarjan ja sikojen ulkonapitokieltoa ja tiedotuksella. Pirtevan alueella ei ole turkistuotantoa, minkä vuoksi lintuinfluenssaan liittyvää valvontaa suoritetaan Pirtevässä ensisijaisesti siipikarjan osalta sekä tarvittaessa luonnonlintujen joukkokuolemiin tai vastaaviin tilanteisiin liittyen.

Pirtevan alueella on yksi vesiviljelylaitos (poikaslaitos / luonnonravintolammikko). Vesiviljelylaitoksen toiminta tarkastetaan aluehallintoviraston vuosittaisen ohjeistuksen mukaisesti. Tarkastukset suorittaa kunnaneläinlääkäri (praktikkoeläinlääkäri, valvontaeläinlääkäri tai hygieenikoeläinlääkäri). Alueella on ainoastaan lemmikkeinä pidettäviä kyyhkysiä. Siipikarjan (ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat lajit) ja muiden eläintenpitäjien rekisteröitymisvelvoitteen noudattamista valvotaan muun valvonnan yhteydessä. Pirtevan alueella toimii myös yksi keinollisen lisääntymisen valvontakohde (pässiasema). Muista tautivalvontaan liittyvistä näytteenotoista (Ruokaviraston ja aluehallintoviraston pyynnöstä) vastaa lähimmällä vastaanotolla työskentelevä kunnaneläinlääkäri tai valvontaeläinlääkäri. Näytteet ottaa ohjeistuksen mukaan useimmiten eläinlääkäri, joka ei vastaa tilan eläinten hoidosta.

Haaskapaikkoja tarkastetaan tarvittaessa, erityisesti kun haaskana käytetään kotieläimiä. Haaska- ja muuta sivutuotevalvontaa suoritetaan myös epäilyilmoitusten perusteella (ilmoittamattomat paikat). Pirtevan alueella on neljä ilmoitettua haaskapaikkaa. Aluehallintoviraston toimittaman taulukon avulla seurataan tilojen ilmoituksia eläinten poistotavoista ja suoritetaan tarvittaessa (havaittaessa epäselvyyksiä) hävitykseen liittyvän kirjanpidon tarkastuksia tiloilla. Eläinten hävityskirjanpitoa voidaan tarkastaa myös muun valvonnan yhteydessä. Eläintautivalvontaan

liittyen kunnaneläinlääkärit tekevät eläinten vienti- ja tuontitarkastuksia sekä muita näyttötoimia liittyen mm. eläinnäyttelyihin tai osto- / myyntitilanteisiin. Pirtevan muita sivutuotevalvonta-kohteita ovat alueen kolme eläintuhkaamaa. Muita sivutuotelaitoksia alueella ei tällä hetkellä ole (esimerkiksi nahkatuotanto).

Mahdollisissa tautiriskitilanteissa, joita tuonnin yhteydessä ilmenee, toimitaan aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaisesti. Laittomasti maahan tuotujen (sisämarkkinakauppa) lemmikkien osalta viranomaistoimenpiteistä vastaa aluehallintovirasto. Kolmasmaatuonnin (muut kuin EU-maat) päätöksenteosta vastaa Ruokavirasto. Havaittaessa muun toiminnan yhteydessä tai saataessa ilmoitus laittomasti maahan tulleesta eläimestä, suoritetaan tarkastus ja tehdään tarkastuskertomus, joka lähetetään aluehallintovirastolle tai Ruokavirastoon, joka tekee asiassa eläintautilain mukaisen päätöksen. Tuontivalvontaan liittyviä tarkastuksia suoritetaan aluehallintoviraston pyyntöjen mukaisesti ja Traces NT-ilmoitusten perusteella, ja niitä voidaan tehdä myös pistokokein. Vientitodistuksia kirjoittavat Traces NT-järjestelmän mukaisesti kaikki Pirtevan praktikkoeläinlääkärit. Valvontaeläinlääkärit ja praktikkoeläinlääkärit kirjoittavat pyydetessä myös muita todistuksia.

Kaupallisen eläinten tuonnin rekisteröityneitä toimijoita valvotaan tarkastamalla kirjanpitoa tuoduista eläimistä säännöllisesti, tarvittaessa myös tuontikohtaisesti voidaan tarkastaa eläimet ja niiden tuontiasiakirjat. Eläinkuljetusajoneuvoja tarkastetaan toimijoiden tai aluehallintoviraston pyynnöstä (lupahakumenettelyä varten). Kuljettajalupa-asioissa ja ajoneuvojen hyväksymismenettelyistä annetaan neuvontaa pyydetessä sekä esimerkiksi hevosalan toimijoille muun valvonnan yhteydessä.

Viranomaisyhteistyö

Käytännön viestintää ja yhteydenpitoa muihin viranomaisiin eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan osalta hoitavat pääasiassa valvontaeläinlääkärit. Aluehallintovirastoon ja terveystuotoimisille tehdään tarvittaessa ilmoitukset eläintautilainsäädännössä säädettyjen ilmoitusvelvollisuuksien mukaisesti (kaikki kunnaneläinlääkärit).

Pirkanmaan poliisilaitoksen kanssa on sovittu yhteistyötavoista partioiden ja tutkijoiden kanssa virka-avun ja rikostutkinnan sujuvuuden ja tiedonkulun varmistamiseksi. Yhteistyötä poliisin kanssa kehitetään ja pyritään pitämään ainakin yksi alueen valvontaeläinlääkärien ja poliisin edustajien yhteinen tilaisuus vuodessa. Yhteistyö poliisien kanssa eläinsuojeluvalvonnassa on kuukausittaista. Poliisin antama virka-apu on maksullista. Yhteistyötä kehitetään myös syyttäjien kanssa aktiivisella lähestymisellä eläinsuojeluasioissa ja tarvittaessa palaverilla ennen eläinsuojeluoikeudenkäyntejä. Valvontaeläinlääkärit ja ympäristöterveyspäällikkö pitävät pyydettyä luentoja ja koulutusta eläinsuojeluun ja eläinten hyvinvointiin sekä muihin työtehtäviinsä liittyvissä asioissa.

Eläinten hyvinvointilakiin kuuluvana kunnan velvollisuutena on myös löytöeläinten hoito lakisääntöisen ajan. Pirtevässä löytöeläinten hoidosta ja kustannuksista vastaa kukin kunta itsenäisesti (eivät kuulu Pirtevan toimintaan ja budjettiin). Pirtevan alueen löytöeläinten hoidosta sopimusperusteisesti kunkin kunnan alueella vastaavien paikkojen yhteystiedot ja löytöeläimiin liittyvät ohjeet löytyvät Pirtevan kotisivuilta. Löytöeläinhoitoloita valvotaan kuten muitakin ammattimaisen seura- ja harrastuseläinten pidon kohteita.

Liite 3 Terveydensuojeluvalvonnan valvontasuunnitelma

Suunnitelmallisen valvonnan kohteet kohdetyypeittäin (11.11.2024)	Kohde-määrä 2025	Tarkastus- tiheys Pirteva	Tarkastus- määrä	Arvioitu aika Pirteva	Aika	Riskiluokka	Riskiluokka	Valvira ohjeen mukainen tarkastustiheys	Valvira tarkastukseen keskimäärin käytettävä aika h (min-max)
	kpl	tark / vuosi	2025	Tuntia / tark.	Yht. tuntia	Pirteva	Valvira	tark/vuosi	
Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset ja lasten iltapäiväkerhot	48	0,2-0,25	12	4	48	1	2-1	0,25	2 - 4
Hotellit, hostellit, lomakeskusten ja leirintäalueen majoitushuoneisto, majoituskasarnit ja vastaanottokeskukset	7	0,2	2	4	8	1	2-1	0,2	2 - 4
Yleiset altaat: uimahalli, kylpylä, uimala, vesipuisto tai muu yleinen allas	7	1	7	4	28	3	3	1-2	4 - 5
Yleiset uimarannat (EU-uimarannat)	9	1	9	2	18	2	2	1	2 - 4
Pienet yleiset uimarannat	27	1	27	2	54	2	2	1	2 - 4
Yleiset saunat	13	0,5	4	2	8	2	2	0,5	2 - 4
Yleinen liikuntatila: urheiluhalli, kuntosali, tai muu yleinen liikuntatila ja lasten sisäleikki-alue	67	0,20	6	2	12	1	1	0,20	2 - 4
Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, muut koulut ja oppilaitokset, korkeakoulu ja muu aikuiskoulutus	91	0,3	28	6	168	2	2	0,3	5 - 15
Lasten päiväkodit ja vastaavat	102	0,3	29	5	145	2	2	0,3	2 - 6
Lastenkodit/lastensuojeluyksiköt ja vastaavat	21	0,3	8	5	40	2	2	0,3	2 - 6
Vanhainkodit ja vastaavat	28	0,3	10	6	60	2	2	0,3	2 - 6
Muut sosiaalialan yksiköt	25	0,3	6	5	30	2	2	0,3	2 - 6
Kosmetologiset huoneistot, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito, solarium	87	0,25	15	3	45	1	2-1	0,2-0,25	2 - 3
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015) (omaa vedentuotantoa)	11	1	11	8	88	3	3	1	8 - 15
Talousvettä toimittavan laitoksen ja tukkuvesilaitoksen vedenottamo (1352/2015)	14	0,5	9	3	27			-	
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015) (vain vedenjakelua)	26	0,3	10	7	70	3	3	0,5	4 - 8
Pieni vedenjakelualue, vedentoimitus < 10 m ³ /vrk tai alle 50 henkilölle (oma ottamo)	8	0,3	2	6	12	2	2	0,5	2 - 6
Pienen vedenjakelualueen vedenottamo	8	0,3	2	2	4			-	
Pieni vedenjakelualue, vedentoimitus < 10 m ³ /vrk tai alle 50 henkilölle (vain vedenjakelua)	79	0,2	50	6	300	1	2	0,3	2 - 6
Tukkuvesilaitos	1	1	1	5	5	3	3	1	4 - 8
Yhteensä	679		248		1170				

Liite 4**Tupakkalain valvontasuunnitelma****Tupakka- ja lääkelain mukaiset suunnitelmallisen valvonnan kohteet ja tarkastustiheys 2025**

Toiminta	Valvontakohteiden lkm	Tarkastustiheys krt / vuosi (oma arvio)	Tarkastusmäärä 2025 (oma arvio)
Tupakkatuotteiden myynti, mainonta ja esilläpito			
Vähittäismyynti	98	0,5	49
Tukkumyynti	1	0,5	1
Tupakointikiellot ja -rajoitukset			
Ravintola tai muu ravitsemisliike, jossa on erillinen tupakointitila	1	0,5	1
Nikotiinivalmisteet			
Vähittäismyynti	68	0,5	34

Liite 5

Näytteenottosuunnitelma, viranomaisnäytteet

Elintarvikevalvonta

Varaudutaan Ruokaviraston lähettämiin näytteenottopyyntöihin liittyen valtakunnallisiin projekteihin. Lisäksi osallistutaan yhteiseen näytteenottoprojektiin Tampereen yksikön kanssa.

Terveydensuojeluvalvonta

Näytteenottosuunnitelma: viranomaisen ottamat vesinäytteet 2025		
toimintatyyppi	kohteiden määrä	vesinäytteet
Yleiset uimarannat (EU-uimarannat)	9	36
Pienet yleiset uimarannat	27	81
Talviuintipaikat	13	13
Yleiset altaat (uimahallit ja -altaat)	7	19
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakoalue 1352/2015	37	35
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakoalue 401/2001	87	2
Tukkuvesilaitos	1	1
Yhteensä	181	187